

GUIA FÀCIL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

**govern
obert**

PRESENTACIÓ

Palafrugell disposa des de 2022 d'un nou Reglament de Participació Ciutadana, elaborat amb la finalitat de posar en valor l'experiència acumulada al llarg de més d'una dècada de participació al municipi i de fer un pas decidit cap a un model de democràcia més oberta i participativa (en definitiva, més real) com correspon a una societat moderna i empoderada com la catalana del segle XXI.

La **Guia Fàcil** que teniu a les mans és l'eina que us ajudarà a conèixer d'una ullada les múltiples maneres de participar que ofereix el Reglament, tant individualment com col·lectiva. Ja sigui per estar informat i ser escoltat sobre assumptes d'interès públic, fer una petició o tenir veu als òrgans de gestió municipal com per proposar una consulta ciutadana, hi trobareu de manera clara i concisa el camí i els passos que heu de seguir.

Us animem a fer-la servir i a contribuir, participant, a decidir el Palafrugell que volem.

Josep Salvatella Mallart

Regidor de Participació Ciutadana (mandat 2019-2023)

INDEX

1	Definició de la participació	p. 4
2	Principis de la participació	p. 5
3	Per estar informat i ser escoltat	p. 6
	▷ Processos participatius	p. 6-7
	▷ Consells municipals	p. 8
	▷ Audiència pública	p. 9
	▷ Audiència prèvia al Ple municipal	p. 9
	▷ Intervenció als plens	p. 10
	▷ Formular preguntes al govern	p. 10
4	Per col·laborar	p. 12
	▷ Registre municipal d'associacions	p. 12
	▷ Registre municipal de participació	p. 13
5	Per fer una petició	p. 14
	▷ Dret de petició	p. 14-15
6	Per fer una proposta al govern	p. 16
	▷ Iniciativa ciutadana	p. 16-17
7	Per conèixer la voluntat de la ciutadania	p. 18
	▷ Consulta ciutadana no referendària	p. 18
	▷ Consulta ciutadana referendària	p. 19

1 **DEFINICIÓ DE PARTICIPACIÓ**

La participació es configura com el dret de la ciutadania d'intervenir, de forma individual o col·lectiva, en la definició i l'aplicació de les polítiques públiques de l'Ajuntament a través de processos de consulta, deliberació, decisió, implementació, col·laboració i avaluació sobre qualsevol assumpte de la seva competència, a través dels òrgans i mitjans de participació establerts en el reglament de participació.

2

PRINCIPIS DE PARTICIPACIÓ

Transparència ✓

Publicitat ✓

Claredat ✓

Accés a la informació ✓

Neutralitat institucional ✓

Primer l'interès col·lectiu ✓

Inclusió ✓

Protecció de dades de caràcter personal ✓

Retiment de comptes ✓

3 PER ESTAR INFORMAT I SER ESCOLTAT

▷ Processos participatius

Què són?

Un procés de participació promou la implicació de la ciutadania en la definició d'una política pública concreta. Té una durada delimitada en el temps i pot ser obert a tota la ciutadania o estar adreçat a un determinat col·lectiu o col·lectius de la població.

Qui els impulsa?

Els processos participatius són promoguts per l'Ajuntament.

Com funcionen?

Un procés participatiu ha de tenir, almenys, les fases següents:

I SER ESCOLTAT

Fase d'informació

Etapa de difusió al conjunt de la ciutadania de quina és la matèria sobre la qual es vol demanar la participació. En aquesta fase també caldrà explicar quins són els límits del procés.

Fase de debat i aportació de propostes

Etapa de promoció del diàleg i de contrast d'arguments en la qual es recullen les aportacions de les persones participants. S'usaran les metodologies més adients per arribar a tots els col·lectius afectats.

Fase de retorn

En la darrera etapa del procés es trasllada el resultat a les persones participants i a la resta de la ciutadania. El retorn és important per fer palesa la utilitat d'haver participat en el procés i per informar sobre els compromisos que s'assumeixen i els criteris de decisió sobre les propostes, siguin acceptades o rebutjades.

Fase d'avaluació i retiment de comptes

Etapa que té com a objectiu garantir el desenvolupament de les accions o propostes sorgides del procés. L'avaluació dels resultats del procés serà accessible al portal de participació de l'Ajuntament (palafrugell-decidim.ddgi.cat) i ha d'incloure tota la informació necessària en relació amb quin col·lectiu o col·lectius hi han participat, quina és l'actuació pública que s'ha sotmès a la consideració ciutadana, com s'ha dut a terme aquesta participació i quins han estat els seus resultats.

▷ Consells municipals

Què són?

Els consells són òrgans consultius que tenen com a objectiu facilitar la participació ciutadana contribuint a la deliberació i fent un seguiment de l'acció de govern. Poden ser sectorials o territorials segons estiguin vinculats a un tema concret o a una part delimitada del municipi.

Qui en forma part?

- Representants de les organitzacions econòmiques, socials, professionals i veïnals o altres col·lectius representatius.
- Representants polítics.
- Qualsevol persona a títol individual o per mitjà d'altres formes d'acció col·lectiva, sempre que tinguin relació amb l'àmbit de treball del consell i estigui inclosos en el Registre de Participació Ciutadana.

Quines són les seves funcions?

- Debatre els plans, programes i actuacions concretes del seu àmbit sotmeses a consideració per part de l'Administració o bé a petició del mateix consell, i fer-hi aportacions.
- Proposar actuacions concretes.
- Proposar la utilització dels canals de consulta regulats en el Reglament de participació sobre alguna de les matèries sotmeses a consideració.
- Emetre informes, a iniciativa pròpia o de l'Ajuntament, sobre assumptes de competència municipal.

▶ Audiència pública

Què és?

Reunió a la qual pot assistir tothom lliurement i que té per objectiu informar oralment sobre temes de matèria municipal i en què ciutadania i associacions poden fer consultes o aportar verbalment suggeriments o propostes.

Qui ho impulsa?

L'alcalde o alcaldessa.

▶ Audiència prèvia al Ple Municipal

Què és?

Amb el propòsit de garantir el dret de la ciutadania a ser escoltada de manera pública pels seus representants polítics, formulant precís i/o preguntes, s'habilitarà una audiència prèvia mitja hora abans del Ple ordinari, la qual serà presidida per l'alcalde o alcaldessa, amb assistència dels regidors i regidores, amb una durada màxima de 30 minuts.

Qui ho pot demanar?

- Els veïns i veïnes de Palafrugell
- Les associacions i entitats

Quins temes es poden tractar?

Temes de competència municipal

Com es pot demanar?

Presentant a l'Oficina d'Atenció Ciutadana o a través de la seu electrònica una sol·licitud sobre el tema per tractar 7 dies abans de la data de la celebració del Ple.

▶ Intervenció als plens

Què és?

Dret a intervenir en un punt de l'ordre del dia sempre que s'hagi participat com a interessat en la tramitació administrativa prèvia.

Qui pot intervenir?

- Les associacions inscrites en el Registre municipal o altres formes d'acció col·lectives per a la defensa dels interessos generals o sectorials.
- Grup de ciutadans que superi el nombre de 100 persones i estigui acreditat amb les signatures de majors de 16 anys.

Com es fa?

S'ha de sol·licitar per escrit a l'alcaldia amb una antelació mínima de 24 hores abans de la sessió corresponent. A l'escrit, haurà de figurar-hi el nom de qui farà l'exposició i el punt o punts sobre els quals intervindrà.

▶ Formular preguntes al Govern

Tothom que assisteixi presencialment al Ple, una vegada finalitzada la sessió, pot fer preguntes sobre els temes tractats.

També es pot fer preguntes sobre els temes tractats mitjançant la plataforma Twitter, a través del perfil @ajpalafugell, durant la sessió.

En ambdós casos seran contestades per l'alcalde o alcaldessa o els regidors o les regidores en finalitzar la sessió.

I SER ESCOLTAT

▷ Registre municipal d'associacions

Que és?

És el registre que permet a l'Ajuntament conèixer el nombre i les característiques de les entitats que hi ha al municipi, amb l'objectiu d'afavorir el suport municipal a l'associacionisme.

Qui en pot formar part?

Totes aquelles entitats sense ànim de lucre amb seu a Palafrugell l'objectiu de les quals sigui la promoció dels interessos generals o sectorials dels veïns i veïnes de Palafrugell.

Com es sol·licita la inscripció?

- A través del tràmit específic disponible a la Seu electrònica (<https://seu.palafrugell.cat/tramits>).
- Com a requisit previ cal que l'associació estigui registrada en el Registre d'Entitats Jurídiques de la Generalitat o en altres registres oficials.

A quins serveis pot donar accés la inscripció?

- Concessió de subvencions.
- Ús d'espais municipals.
- Cessió de material.
- Divulgació de les activitats en els espais de comunicació municipals.
- Participació en els òrgans consultius municipals.

▷ Registre municipal de participació

Que és?

És el registre on es poden inscriure les persones a partir de setze anys, així com els col·lectius del municipi que no disposin de personalitat jurídica i que vulguin participar o col·laborar en els espais i en els processos de participació que impulsi l'Ajuntament.

A què dóna accés?

Una vegada inscrites, les persones i els col·lectius podran rebre informació i convocatòries de qualsevol dels mitjans de participació. I també podran votar en les consultes que promogui l'Ajuntament.

Com es sol·licita la inscripció?

A través d'un formulari específic disponible a la Seu electrònica (seu.palafrugell.cat/tramits).

▷ Drets de petició

Què és?

Dret que té la ciutadania a realitzar peticions o sol·licituds al govern municipal en matèries de la seva competència.

Qui en pot fer ús?

Qualsevol persona física o jurídica.

Com s'exerceix?

Per escrit de manera presencial o telemàtica a través d'una instància genèrica a la Seu electrònica: (<https://seu.palafrugell.cat>).

L'Ajuntament queda obligat a respondre la petició en un termini màxim d'un mes.

Quins temes en queden exclosos?

Els assumptes per als quals ja existeixi un procediment específic.

▷ Iniciativa ciutadana

Què és?

És un mitjà per instar l'Ajuntament a dur a terme una determinada actuació.

Les propostes han de referir-se íntegrament a competències de l'Ajuntament i no poden correspondre a matèries d'hisenda local.

Qui ho impulsa?

- Les associacions
- Grup de ciutadans

Què es pot proposar?

- La realització d'un procés de participació.
- La creació d'un òrgan de participació.
- La realització d'una audiència pública.
- La introducció d'un o diversos punts per tractar a l'ordre del dia del Ple municipal.
- La promoció de propostes d'acord, actuacions o projectes reglamentaris.

TA AL GOVERN

Com es fa?

Les iniciatives ciutadanes adreçades a promoure propostes d'acord, actuacions o projectes reglamentaris han d'estar subscrietes per almenys l'1% dels veïns i veïnes.

La resta d'iniciatives han d'anar subscrietes, com a mínim, pel nombre de veïns i veïnes majors de 16 anys empadronats al municipi que s'indica al quadre següent:

Tipus d'iniciativa ciutadana	Nombre mínim de signatures
Processos de participació	300
Creació d'un Consell Municipal	300
Realització d'una audiència pública	100

Una vegada recollides les signatures, s'ha de presentar una sol·licitud a l'OAC o a través de la Seu electrònica, especificant la iniciativa ciutadana concreta que es proposa. Aquesta sol·licitud ha d'anar acompanyada del document de la proposta i de les signatures originals de tothom.

A més de ser originals, al costat de cada signatura s'hi ha d'indicar la identificació corresponent (noms i cognoms, domicili, data de naixement i DNI) dels signants.

▷ Consulta ciutadana no referendària

Què és?

És un instrument de participació directa per tal que la ciutadania manifesti la seva opinió, mitjançant votació, sobre una determinada actuació, decisió o política pública.

Aquest tipus de mecanisme de participació té una regulació específica en la Llei 10/2014, de 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i d'altres formes de participació ciutadana.

Qui hi pot participar?

- Persones majors de 16 anys empadronades al municipi.
- En els casos que s'acordi, també podran participar-hi les persones titulars de l'impost de béns immobles (IBI) així com la unitat familiar relacionada, prèvia inscripció en el Registre municipal de participació.

Qui ho pot impulsar?

- L'Ajuntament.
- Una comissió promotora que pot estar formada per dues o més entitats inscrites al Registre municipal d'associacions o per un mínim de cinquanta persones físiques que compleixin els requisits establerts per poder participar en les consultes.

Quins temes en queden exclosos?

- Els que puguin limitar o restringir els drets i llibertats.
- Els contraris a la legislació vigent.
- Els relatius a tributs i pressupostos.

Com es fa?

En el supòsit de consultes promogudes a iniciativa ciutadana el procediment s'ajustarà a les regles contingudes en el capítol III del Títol I de la Llei 10/2014, de 26 de setembre, de consultes populars no referendàries i altres formes de participació ciutadana.

▶ Consulta ciutadana referendària

Què és?

És un instrument de participació directa per determinar la voluntat del cos electoral sobre qüestions polítiques que el govern consideri prioritàries i que tinguin transcendència especial amb les garanties pròpies del procediment electoral.

Aquest tipus de mecanisme de participació té la seva regulació específica en la Llei 4/2010, de 17 de març, de consultes populars per via de referèndum.

Qui hi pot participar?

Totes les persones que poden votar a les eleccions municipals de Palafrugell.

Qui ho pot impulsar?

- L'alcalde o alcaldessa o una tercera part dels regidors i regidores.
- Una comissió promotora.

Quins temes en queden exclosos?

- Finances o pressupostos municipals.
- Qüestions que no siguin de competència municipal.

Què ha de fer la ciutadania per impulsar una consulta referendària?

Els veïns i veïnes de Palafrugell poden promoure la convocatòria d'una consulta referendària. Aquesta convocatòria ha de recollir com a mínim 1.000 signatures d'habitants de Palafrugell més el 10% a partir dels 5.000 habitants.

A tall d'exemple, en el cas d'una població de 23.000 habitants, correspondria recollir 2.490 signatures.

palafrugell

govern
obert

Per saber-ne més

Podeu consultar amb el codi QR el text complet del Reglament de Participació Ciutadana.

Per suggeriments, dubtes o aclariments podeu contactar amb l'àrea de Govern Obert enviant la vostra consulta a participacio@palafrugell.cat